

G-Capital

עמדת סגל חשבונאית - השפעות אינפלציה ועליית הריבית על הגילוי והדיווח הכספי

ביום 3 באוגוסט, 2022, פרסמה רשות ניירות ערך עמדת סגל חשבונאית (מס' 8-99) בנושא השפעות אינפלציה ועליית הריבית על הגילוי והדיווח הכספי. העמדה פורסמה ברקע עלייה בשיעורי האינפלציה בישראל ובעולם החל משנת 2021 אשר שיקפה עליית מחירים, לצד החלטה שנתקבלה על ידי בנקים מרכזיים בעולם להעלות את הריבית במטרה לבלום את עליות המחירים כאמור. לעמדת סגל הרשות, לשינויים במגמות האינפלציה והריבית בישראל וברחבי העולם קיימת השפעה לא מבוטלת על פעילותם העסקית של תאגידים מדווחים, אשר עשויה לבוא לידי ביטוי על הביקוש למוצרי החברות, מבנה העלויות התפעוליות שלהן ובפרט עלות חומרי הגלם וכוח אדם, מבנה עלויות המימון של התחייבויות קיימות ועלות הגיוס של חוב חדש ועוד. בנוסף, למגמות אלה עשויות להיות השפעות עסקיות שונות (חיובית ושליליות) על כל חברה וכל סקטור.

על פי העמדה ובשים לב להוראות תקנות ניירות ערך המסדירות את הגילוי הנדרש בדוחות העייתיים בקשר לאירועים מסוג זה והשפעותיהם על התאגיד (כך, בין היתר, תקנה 10(ב)(3) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים)), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות"), לפיה יש ליתן הסברים בדוח הדירקטוריון לשינויים מהותיים שחלו בפעילות התאגיד ובעסקיו ובנתוני הדוחות הכספיים שלו, תקנה 10(ב)(2) לתקנות הדוחות, לפיה יש לתת ביטוי בדוח הדירקטוריון להשפעה לאירועים ומגמות בפעילות התאגיד ובסביבתו העסקית וסעיף 3 לתוספת הראשונה לתקנות הדוחות, לפיה יש להסביר התפתחויות שחלו בסעיפי הדוח על הרווח הכולל) ועל מנת להבטיח כי ציבור המשקיעים יקבל מידע מפורט, מדויק ובזמן אמת אודות השפעת השינויים המתרחשים בכלכלה העולמית על עסקי התאגיד - כל תאגיד נדרש לבחון את מידת חשיפתו לשינויים באינפלציה ובשיעור הריבית ואת הגילוי הנגזר מכך, תוך מתן דגש לעניינים הבאים:

1. אינפלציה - במסגרת ההסבר לתוצאות התאגיד, יש לכלול ניתוח של השפעת האינפלציה על תוצאות התאגיד בתקופת הדוח בהתאם למידת המהותיות שלה (למשל, ככל שהעלאת מחירים השפיעה באופן מהותי על הכנסות או מבנה עלויות החברה, על החברה לנתח את השינויים בהכנסות ובעלויות כך שיהיה מובן עד כמה נבע השינוי בהכנסות ובעלויות מגידול במכירות (כמות) או כתוצאה מהעלאת מחירים). לצד זאת, על התאגיד להתייחס ולנתח את הסיכונים לתוצאות החברה בעתיד ככל שתימשך מגמת האינפלציה, להתייחס למאפייני ההכנסות/עלויות ולהשפעת האינפלציה על אותם רכיבים וכן לתאר את תכניתו להתמודדות עם אינפלציה.

בעמדה מצוין סגל הרשות רכיבים עיקריים בניתוח השפעת האינפלציה, אשר עשויים לעמדת הסגל לסייע בבחינת מהותיות השפעת האינפלציה והכנת גילוי כאמור ובכלל זה: (א) צפי להעלאת מחירים והאם התאגיד מסוגל במקביל לעליית התשומות לעדכן את מחירי המכירה של המוצרים בהתחשב, בין היתר, בתחרות, ברגולציה ובמידת קשיחות הביקוש; (ב) מבנה העלויות ושיעור הרווחיות, תוך ניתוח השפעת האינפלציה על מרכיבי העלות המרכזיים הרלוונטיים לו (כגון חומרי גלם, כוח עבודה, ספקים) ולבחון עד כמה המרווח הגולמי מאפשר לו לספוג עליות מחירים; (ג) עלויות מימון, תוך שימת דגש על תאגידים המממנים את פעילותם בחוב צמוד למדד המחירים לצרכן והניתוח המתבקש את השפעת אינפלציה על עלויות המימון.

2. **עליית ריבית** - במסגרת ההסבר לתוצאות התאגיד, יש לכלול ניתוח של השפעת עליית הריבית על תוצאות התאגיד **בפועל**, בהתאם למידת המהותיות שלה; וכן וניתוח של ההשפעות האפשריות על תוצאות החברה של עליות ריבית נוספות **בעתיד** בהתאם לתחזיות בנק ישראל ובנקים מרכזיים אחרים בעולם.

בעת בחינת השלכות העלאת הריבית על התאגיד להתייחס להשפעות ישירות ועקיפות כאחד, תוך שסגל הרשות מונה דוגמאות לנושאים אליהם ייתכן שיידרש תאגיד להתייחס בקשר להשפעות ישירות של עליית הריבית (כגון, ניתוח העלייה הצפויה בהוצאות המימון, יכולתו המעשית של התאגיד להמשיך להתממן ברמת ריבית גבוהה יותר ופגיעה אפשרית ביחסי כיסוי ריבית ואמות מידה פיננסיות) והשפעות עקיפות (לדוגמה, עלייה בסיכון האשראי של לקוחות החברה כתוצאה מסביבת ריבית גבוהה יותר, לרבות בהקשר של מדידת הפסדי אשראי וגידול בעלויות מימון הון חוזר (צמצום אפשרי של ימי ספקים, גידול בימי הלקוחות, ועוד)).

לעמדת סגל הרשות, ככל שהתאגיד מגיע למסקנה שעלייה בריבית לרמות הריבית הצפויות בהתאם לפרסומים של בנקים מרכזיים וכמתואר לעיל, עלולה להשפיע עליו באופן מהותי לרעה או לערער את יציבותו הפיננסית (בהתעלם מהשפעות אחרות) - **עליו להציג את ההשפעות האפשריות של העלאת הריבית הצפויות וכן להתייחס לתכניותיו להתמודדות עם המצב.**

3. **בחינת סימנים לירידת ערך** - סגל הרשות מבהיר, בהתייחס לתקן חשבונאות בינלאומי 36 הדן בירידת ערך נכסים וסעיף 12(ג) בתקן (הקובע כי לצורך הערכה אם מתקיים סימן כלשהוא המצביע על ירידת ערך של נכס יש לבחון, בין היתר, האם במהלך השנה חלה עלייה בשיעורי הריבית בשוק או בשיעורי תשואה אחרים על השקעות בשוק וסביר שעלויות אלה ישפיעו על שיעור הניכיון המשמש בחישוב שווי השימוש של הנכס ויקטינו באופן מהותי את הסכום בר-ההשבה של הנכס) **כי על תאגידים לבחון האם חלה עלייה בפרמיה הנדרשת על ההון (Equity Risk Premium) וזאת מעבר לעליית הריבית חסרת סיכון.**

בנוסף, בקשר לסעיף 16(ב) לתקן (אשר מאפשר שלא לערוך אומדן פורמלי לסכום בר-ההשבה גם במצבים בהם חלה עליה בשיעורי הריבית/התשואה וזאת אף אם סביר להניח ששיעור הניכיון ששימש לצורך חישוב שווי השימוש יושפע מהעלאת הריבית/תשואה ותחול ירידה בערך בר ההשבה, אולם ניתוחי רגישות **קודמים** מראים שלא סביר שהירידה בסכום בר-ההשבה תגרום להפסד מהותי מירידת ערך) - לעמדת הסגל, ככל שתאגיד יישם את הסעיף האמור והגיע למסקנה בהתבסס על ניתוח רגישות של עבודה קודמת **בלבד** (מבלי לאמוד מחדש נתונים שנכללו באותה עבודה), שהשינוי בשיעור הניכיון כשלעצמו (דהיינו - ללא הבאה בחשבון של שינויים לטובה בתזרים המזומנים) לא צפוי להביא להפסד מהותי מירידת ערך, ולפיכך נמנע מלהכין עבודת הערכת שווי חדשה, **בחינה כאמור לא תיחשב להערכת שווי לעניין חובת צירוף הערכת שווי בהתאם לתקנה 8 לתקנות הדוחות.**

יחד עם זאת, סגל הרשות מדגיש כי הנסיבות הכלכליות השוררות בעת הזאת עלולות להצביע על קיומם של סממנים נוספים לירידת ערך, מלבד עלייה בשיעור הניכיון, ולפיכך על התאגיד לבחון בזהירות את האפשרות ליישם את הסעיף האמור.

לעמדת סגל לחצו **באן**.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה בנושא,

יאיר שילוני
שותף

shiloni@gornitzky.com

שרון ורקר-שגיא
שותפה

sagy@gornitzky.com

גורניצקי ושות'פיו

Gornitzky | Vitania Tel-Aviv Tower, 20 Haharash St. TLV Israel | www.gornitzky.com | +972-3-7109191

מידע הכלול במסמך זה הינו מידע כללי ותמציתי בלבד, אינו מחליף את הצורך בעיון מלא ומעמיק בנוסח המלא של החלטה/הפרסום/הוראת החוק הרלוונטיים, הוא אינו מהווה חוות דעת משפטית או יעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות. להרשמה לרשימת התפוצה נא לפנות למערכת G-Capital Market בכתובות המייל הרשומות לעיל.